

40 let Slovenske glasbene šole Koroškem

Uspešnica, sad kulturniške in pedagoške samopomoči

Glasbena šola na Koroškem, ena najpomembnejših in najuspešnejših potez samopomoči in kulturniške daljnovidnosti koroških Slovencev, letos obhaja 40 let svojega delovanja.

Koroška 22. februarja 1978, le pičlo poldrugo leto po zlomnem, a spodletelem preštevanju manjšin novembra 1976, je v Pliberku bil prvi pouk na zasebni slovenski Glasbeni šoli na Koroškem. Želja po slovenskem glasbenem pouku je bila že »stara kot Peca«. Maja 1977 so se v Slovenj Gradcu srečali predstavniki Slovenske prosvetne zveze (SPZ), Krščanske kulturne zveze (KKZ), Zveze kulturnih organizacij (ZKO) Ravne ter pliberški kulturniki in razpravljali tudi o slovenskem glasbenem šolstvu na Koroškem. Zanj sta Joško Hudl, predsednik SPD Edinost, in učitelj Oto Wutte že februarja 1976 pripravila načrt, očitno pa čas kljub potrebi še ni bil zrel.

Začetki v Pliberku

Decembra 1977 je Joško Hudl razpisal ponudbo za slovenski glasbeni pouk. Nositelj ponudbe je bila Glasbena šola na Koroškem/Kärntner Musikschule in odmev je bil presenetljiv. 37 učenk in učencev je bilo vpisanih v prvi razred. Pouk je bil na šolah na Humcu (pri Božjem grobu) in v Vogrčah ter pri zasebnikih, na izbiro pa so bila glasbila klavir, kitara, flavta in harmonika.

Zamisel glasbenega pouka v materinem jeziku je vžgala in druga društva so navdušeno posnela Pliberčane. Dve leti po ustanovitvi so s krajevnimi oddelki bili pokriti Podjuna, Celovec in del Roža, leta 1992 pa je z 21 dijakov na pobudo Milene Pipp-Čtik in Romana Verdela začel delovati tudi oddelek na Zilji. Od tedaj ima šola 16 oddelkov.

V zavesti skupnega slovenskega kulturnega prostora je uspelo pridobiti strokovni učiteljski kader in zagotoviti potrebna sredstva. Sprva sta šolo vodila Alojz Lipovnik in Alojz Ajdič, leta 1984 je ravnatelj-sko mesto prevzel Lovro Sodja,

ki ga je leta 1997 nasledil Roman Verdel. Leta 1998 pa je Božo Hartman postal predsednik društva Glasbena šola na Koroškem. Istega leta je takratni namestnik deželnega glavarja in kulturni referent Michael Ausserwinkler podpisal pogodbo o deželni podpori Glasbeni šoli.

Nad 700 učenk in učencev

Glasbena šola na Koroškem, poljudno Slovenska glasbena šola, je prav zaradi pouka v materinščini v najkrajšem času pridobila pri ugledu in pri številu dijakinj in dijakov, zaradi strokovnosti so se vpisali tudi nemško govoreči dijaki. Šola je nudila najširši lok glasbene in instrumentalne izobrazbe, poleg predšolske glasbene vzgoje ter petja in šolanja glasu še izobrazbo na dvajsetih različnih glasbilih. Najvišje število dijakov je dosegla v šolskem letu 2013/14 s 730 učenci z nad 50 učitelji. Pri učiteljskem kadru je iz leta v leto naraščal delež domačih pedagogov. Vsega skupaj je do danes na Glasbeni šoli na 16 oddelkih poučevalo nad 200 učiteljic in učiteljev, število vpisanih dijakinj in dijakov pa je nad 8000.

Društvo Glasbena šola na Koroškem/Kärntner Musikschule, ustanovljeno leta 1984, je delovalo do 30. junija 2015. Kajti s 1. julijem 2015 je Glasbena šola na Koroškem pod imenom Slovenska glasbena šola dežele Koroška/Slowenische Musikschule des Landes Kärnten kot 28. in samostojna šola postala del mreže deželnih glasbenih šol.

Šola ima danes 16 učiteljev in 380 učencev na 16 oddelkih od Podjune do Zilje. Pred integracijo so Glasbeni šoli zagotovili 400 učnih enot, dejansko jih pa ima samo 280, kar omejuje število dijakov in pedagogov ter ponudbo glasbil. Povpraševanje po godalih, klavirski in

Slovenska glasbena šola dežele Koroške je kot 28. samostojna šola postala del mreže deželnih glasbenih šol.

diatonični harmoniki, predšolski glasbeni vzgoji in tolkalih je veliko.

Svojo prepoznavnost in ugled, tako Roman Verdel, si je Glasbena šola pridobila z nad 35-letnimi sodelovanji na koroških, avstrijskih in mednarodnih tekmovanjih ter z letnimi zaključnimi koncerti. Na Koroškem je uspehe začela dosegati, ko so v strokovni žiriji bili tudi žiranti od drugod. V hipu so 1. mesta in s tem nastopi in uspehi na državnih tekmovanjih bili na dnevnem redu.

Koncert absolventov 9. marca

V petek, 9. marca, bo v boroveljski mestni hiši ob 19.30 koncert absolventov Glasbene

šole. Nastopili bodo Nina Potnig, Jakob Slavkov, Lucia Haab, Jani Müller, Kristijan Laußegger in Veronika Lesjak. 26. junija pa bo v Mozartovi dvorani v celovškem Domu glasbe slovesnost ob 40-letnici Glasbene šole.

Roman Verdel, ki že 21 let kot ravnatelj zavzeto in preudarno krmari ladjo slovenske Glasbene šole in je doživel njen razvoj, pravi, da je pomen Glasbene šole za splošno glasbeno izobrazbo in za dvig kulturnega delovanja na pevskem in zborovskem področju koroških Slovencev izreden in sega od zborov vseh starostnih vrst in sestavov do igralskih skupin. 30 njenih absolventov je poklicnih glasbenikov. Franc Wakounig